

ORSZÁGOS
VENDÉGLŐS SZAKKÖZLÖNY

FOGADÓ

ORSZÁGOS
PINCÉR SZAKKÖZLÖNY

A MAGYAR VENDÉGLŐS- ÉS KÁVÉSIPIAR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

A Székesfehérvári Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulatának, Kévéház tulajdonosok és Kocsmárosok Egylete, — Tolnavármegyei vendéglősök és Kocsmárosok egyesülete Veszprémmármegyei Vendéglősök, Kocsmárosok és Kávésok Ipartársulata — Kassai Szállodások, Vendéglősök, Kocsmárosok és Kávésok Ipartársulata, Erzsébetfalvai Vendéglősök, Kávésok és Italmérck Ipartársulata, — A Brassómegyei Vendéglősök, Kávésok és Kocsmárosok Ipartársulatának — Csepeli Kocsmárosok Ipartársulata, — Sárvár és Vidéke Vendéglősök, Mészárosok, Kávésok és Hentesek Ipartársulata, — A Pécs-Baranyai Vendéglősök Ipartársulata és — Az Aradi Pincér Segélyező és Elhelyező Egylet, hivatalos lapja.

Rögzítés: **Egy évre 12 kor. Félévre 6 kor.**
Megjelenik: 1-én és 15-én.

Szerkesztő és lap tulajdonos:
Flór Győző.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

A legfrissebb csapolás.**— Az új mértékhitelítés. —**

Nem arról a csapolásról szólnak, a mit a vendéglő söntésében végzünk, hogy vendégeinknek friss, habzó sört nyújtunk, hanem arról, melylyel legújabbán a vendéglősöket csapolják. Vadonát új adó ez, mely ezentul minden két évben fizetendő, mert hát az eddigi adó és illeték még nem elég, amit rajtuk, vendéglősökhöz bevasálnak. A kormány ugyanis szükségesnek tartotta a mérték-eszközök egységesítéséről, azok használatáról és ellenőrzéséről törvényt alkotni és ezen cím alatt: „A mértékekről, azok használatáról és ellenőrzéséről szóló 1907. évi törvényekről” életbe léptetni. A törvény most van végrehajtás alatt és ez újabb lehezt ró a vendéglősökre is.

A törvény maga 42 §-ból áll. A végrehajtására vonatkozó öt különböző miniszteri rendeletnek 308 §-a van, s így ha valaki a törvényt, annak alkalmazását és végrehajtását ismerni akarja, annak 350 szakaszt és ezenfelül egy zárszó függelékkel kell keresztül tanulmányoznia, hogy megértse és ha már jól tud mindent, akkor a tanulmányozásnak mégis csak az a vége, hogy mindenkinek, aki üzletében mérő-eszközöket használ, annak hitelítési díjat kell fizetni az állam részére és így a vendéglős is kénytelen ezt az újabb adót viselni, mivel ő is használ mérő-eszközöket. És magától értetődik, hogy azt, aki a törvény követelményeinek nem tesz eleget, azt büntetik. Az állannak sok pénzre van szüksége s hogy az iparosok pénzkészlete meg ne penészedjék, hát gondoskodik az állam annak szellőtetéséről.

A budapesti állami mértékhitelítési hivatal öles plakátokon értesítette az érdekelteket, hogy gondoskodjanak a mérő-eszközök hitelítéséről, mert másképpen büntetés éri a mulasztót. Amde ez az öles plakát úgy van megszerkesztve, hogy minél többször olvassa az ember, annál kevesebbet ért belőle. Ez a hirdetés azonban csak Budapest és Pest-megye területére vonatkozik. A vidék mindenestire járásként kap ilyen értesítést, melynek végső akkordjai abból állanak, hogy fizessenek.

Ezt a mértékhitelítést a törvény *időszakosok*-nak nevezi és minden két év után a mérő-eszközök újra megvizsgáltatandók és újra fizetendő a díj. És ez minden két év után ismétlődik egészen az örökkévalóságig.

A budapesti mértékhitelítési hivatal úgy osztotta be a hitelítési munkáját, hogy az 1909. év végéig a főváros *paratlan számu* kerületeiben, vagyis az I, III, V, VII, és IX. kerületekben üzletelt bíró *vendéglősök* (és egyéb iparosok és kereskedők) kötelesek mérő-eszközöiket hitelíttetni; 1910-ben pedig a *páros számu* kerületeiben, vagyis a II, IV, VI, VIII, és X. kerületekben üzletelt bíró vendéglősök stb.

Pestvármegyére nézve megállapította ugyanez a hivatal a hitelítési központokat és ezekből *az évi december hó végéig* a következő városok és községek *mint központok* és a hozzájuk legközelebb eső községek kerülnek sorra. És pedig: Szt.-Endre város. A *biai járásban*: Bia, Budafok, Budakeszi, Budaörs, Nagytétény, Páty, Perbál, Törökbaint, Zsámbeck, — a *pomázi járásban*: Békásmegyer, Csohánya, Dunabogdány, Nagykovácsi, Piliscsaba, Pilisizsántó, Pilisvörösvár, Pöcsmegyer, Pomáz, Solyvár, Tahitófalu és Visegrád. A *ráckevei járásban*: Csepel, Erzsébetfalva, Kiskunlacháza, Makád, Ráckeve, Soroksár, Szigetszentmiklós, Szigetújfalva, Taksony és Tököl. A *monori járásban*: Kispeszt.

Ezekben a községekben *még ez évben* fogják elvégezni a mértékhitelítést, melynek időpontjáról külön értesítést kapnak.

A vármegyéből itt meg nem nevezett városok és községek *nem ebben az évben*, hanem csak 1910-ben kerülnek sorra.

Nézük most már az időszakos *hitelítés díjait*. Nem egyformák ezek, hanem a lakosság számaránya szerint vannak a díjak megállapítva. A *díj-szabásnak csak ezt a részét ismeretjük*, ami a *vendéglősökre és kocsmárosokra* vonatkozik. A díjak a következők: Budapestben és ennek területén, valamint 50 ezernél több lakossal bíró községekben: 12 kor, 10 ezertől 50 ezer lakossal bíró község-

ben: 10 kor., 3 ezertől 10 ezer lakossal bíró községekben: 8 kor., ezertől 3 ezerig terjedő lakosságnál: 6 kor. és ezernél kisebb lakosságu községekben: 4 kor. *Ez a díjszabás az egész ország területére szól és minden befejezett két év után ismétlődik.*

Most már meg kell tudnunk, hogy a vendéglős és kocsmáros milyen eszközöket köteles hitelíttetni. *Hitelíttetni köteles*: minden, az üzletben használt űrmértéket a feldécírt kezdve egészen a literig, azokat a mérő-eszközöket t. i., melyekkel italt mér. Azonkívül a söntésben használt mérleget és azok súlyait. A konyhában használatban lévő súlymérleget is hitelíttetheti, de erre *nem köteles*. A díj egyforma, ha akár több darabból is áll az anyag.

Ha új mérő-eszközöket vásárolunk, ügyeljünk arra, hogy olyanokat vegyünk, melyek már az *új hitelítéssel* vannak ellátva. Ezeket nem kell ellenőriztetni.

Megirtuk mindezt részletesen, hogy vendéglős-kocsmáros kártársaink teljesen tájékozatlan legyenek, nehogy büntetésnek tegyék ki magukat. De megirtuk azért is, hogy kártársaink me legújabb csapolásukról tudomással birjanak.

A bornyilvántartás.

Julius elsje óta benne vagyunk az új hortörvény sádsáibaiban és ezek egyike: a bornyilvántartás. Megterhelése az a vendéglősöknek általában, de leginkább a kisebb üzletek tulajdonosainak, kik a legjobb akarat mellett sem lesznek képesek a várt és kívánt rendet megtartani és ez oknál fogva állandó bírságolásnak lehetnek kitéve.

Többször foglalkoztunk ezzel az általán dologgal és kijelentettük, hogy nem szabad, hogy a törvénynek az legyen a célja, a vendéglősöket belekergetni az állandó büntetésekbe. Mert ha az a célja, akkor a kincstár meg nem engedett módon akar hasznót huzni a vendéglősöktől.

A törvény 14. §-a módot nyújt arra, hogy a törvényhatósági bizottságok előterjesztést tegyenek a földművelésügyi miniszternek a bornyilvántartás vezetése alól való fölmentés iránt. De ezt az előterjesztést a miniszter határ-

időhöz kötötte, mely már lejárt. Tettek-e a törvényhatósági bizottságok eziránt előterjesztést vagy nem, — nem tudjuk, de annyit tudunk, hogy a miniszter még a legkisebb kocsmá tulajdonosát sem mentette fel a bornyilvántartás vezetése alól.

Ha azonban a gyakorlati élet olyan jelenségeket vet a felszínre, melyek kézzelfoghatóan igazolják a törvény eziránti rendelkezésének végrehajthatatlanságát, akkor — azt hisszük, — bármekkora legyen a bürokratizmus, a miniszter nem zárkózik ki a törvényben megjelölt keretben rendeleti úton — az ügy reperálása elől.

A »Székesfővárosi vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata« még a rendelkezésre álló időn belül, tehát akkor, mikor a törvényhatósági bizottságok még előterjeszthetők eziránti kívánásaiikat, kérvényt terjesztelt a székesfővárosi tanács elé, melyben a törvényhatósági bizottsággal kimondatni kérte, hogy Budapest székesfőváros területén üzletelt bíró vendéglősök és kocsmárosok, kiknek évi borforgalma nem haladja túl a 150 hektolitert, a bornyilvántartás vezetése alól való felmentés iránt felír a földmívelésügyi miniszterhez. A kérvény elment, a minisztérium nem nyihette a bajt.

Most ugyanez az ipartársulat, melynek tevékenysége folytán a vendéglősipar terén általános vezérszerep jutott, újabb kérvényt adott be és ezáltal közvetlenül a földmívelésügyi miniszterhez, melyben a székesfővárosi tanácshoz intézett kérvényét megismételte.

Hogy a vidéki vendéglősipartársulatok a kedvezmény elnyerése érdekében a maguk részéről is eljárassanak és a vidékre nézve is kérhessék a felmentést, közöljük a beadványt, mely így szól:

135/1909. sz.

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Kegyelmes Urunk!

A bornyilvántartásról elrendelő törvényes rendelkezés kivétel nélkül kiterjed a kisvendéglőre és kocsmára épügy mint a nagyforgalmu vendéglőre, holott a forgalom aránya nagyon eltérő a két üzlet közt.

Az új bortörvény 14. §-ának utolsó bekezdése értelmében ipartársulatunk kérte a székesfővárosi tanácshoz, hogy a törvényhatósági bizottság útján kérje meg Nagyméltóságodat, hogy a kisebb italmérsi üzletek, melyek borkimérese nem haladja túl az évi 150 hektoliter forgalmat, kegyeskednek a bornyilvántartás vezetése alól felmenteni, mert ezen üzletek tulajdonosai (a könyvelés nem lévén mesterségük) a legjobb igyekezett mellett sem képesek arra, s így biztosan és kíméletlenül a sok bírságolásnak vannak és lesznek kitéve, ami nem lehet célja a törvénynek.

Az ilyen kisebb vendéglősök és kocsmárosok családjaikkal együtt vezetik

üzletüket, pincéret nem igen tartanak; hol ők maguk, hol nejük, hol gyermekük hoz fel bort a pincéből, elfelejtik vagy nem tudják feljegyezni a napokent, illetőleg hetenkint felhozott bort és előlál a különbözet anélkül, hogy akarnák.

Nagyméltóságod bizonyára hasonló okokból kegyeskedett felmenteni a bíró holdnál nagyobb területtel nem bíró szőlősgazdákát, alázatos tisztelettel kérjük ezt a kedvezményt a kisebb vendéglősökre és kocsmárosokra, kiknek évi borforgalma nem haladja meg a 150 hlt-t, szintén kiterjeszteni.

Az ellenőrzést a főváros vármihaitalai (kirendelési) sikerrel gyakorolhatnák, ugyanzintén a vasuti és hajóállomási pénzügyőri kirendelésekégy, hogy ebben a tekintetben a visszaesés ki van zárva.

Kegyelmes Urunk! A kisebb vendéglős és kocsmáros amugy is nagy anyagi gondokkal küzd, mert közüdmásu, hogy manapság csak annak nincs meg italmérsi engedélye, aki még nem kérte. Ahány szatócs, fűzeres, hentes, csemegéüzlet, cukrász, kávéház, sajtos stb., annyi italmérő van és ezekkel, kik az italmérest mint mellékes üzletágat kezelik, sokkal kevesebb adóval és illetékekkel vannak megörva, a kisebb vendéglős és kocsmáros nem képes versenyezni. Ez is indokoltá teszi, hogy ezeknek a kisebb üzleteknek a tulajdonosai mint becsületes adófizető honpolgárok, lépten-nyomon a törvény segítségével büntetésnek ne legyenek kitéve.

Alázatos kérelmünk megújítja után maradtunk stb.

A »Székesfővárosi vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata«.

Országos szövetségünk előkészítő bizottságának megválasztása.

— Munkára fel! —

A magyar vendéglősiparhoz tartozók országos szövetségének létesítési tennődi ide s tova három éve folynak. Folynak pedig ezek a munkálatok szakadatlanul s bár lassu, de szép sikerrel. A Fogadó nem kimél sem fáradságot sem áldozatot és mindenképen azon igyekszik, hogy ezek a tennők a közhajnak és a közérdekeknek megfelelően s a legjobban sikerüljenek.

Ugyanígy törekszik a »Székesfővárosi vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata« is a nagyleletőségű célok megvalósítására. Ez a »kicsiny« és minden más jelzővel illetett társulat a legernyedtelenebb szorgalommal végzi az alapozásnak fontos és nagy dolgait. Közben a fölmerülő s az ország vendéglősségére nézve sérelmes törv. rendelekek kibocsátásánál nyomban intézkedik, föliratokat készít s terjeszt föl a kormányhoz s ezek megtételére mindannyiszor föl hívja az összes ipartársulatokat, ismertetve egyszermint a föliratok szövegét is. Így járt el az iparunk kepesítéshez kötése

kérdésében, a bornyilvántartásravezető rendelet s több a fővárosi és a vidéki szaktársainkat érdeklő rendelet kibocsátása alkalmával. Ez az ipartársulat tehát folytonosan dolgozik s az általános érdekek tennők teljesítésénél a többi ipartársulatokat és illetve a vendéglősiparhoz tartozókat irányítja. Ha a vendéglős szakma kepesítése kérdésében kedvezően fog rendelkezni az új ipartörvény, ez is ennek az ipartársulatnak lesz köszönhető.

Az általános érdekek tennőknek egyik legfontosabbját pedig most teljesítette nevezett ipartársulat. E hó 23-án ugyanis, a társulati választmányi ülése alkalmából megválasztotta a *létesítendő országos szövetségünk előkészítő bizottságát*. Az előkészítő bizottságban helyet foglal az egész választmány, a társulat agilisabb tagjai, a Fogadó szerkesztősége, a vidéki ipartársulatok vezetőségei s minden városból és nagy községből, ahol ipartársulat nincsen, egy-1-ét ismert fogadó, vendéglős vagy kávé. Az előkészítő bizottság feladata: szervezési és alakítási tennőknek a jövő évben Budapestten tartandó országos vendéglős-kongresszussal való befejezése. § §

A székesfővárosi vendéglősök ipartársulata, a magyar vendéglősségnek ez a dolgozó társulata ezen nagyleletőségű tennőveleleget tetta ma misszionának, melylyel az 1907-ki Szabadkai országos vendéglős kongresszus megbizta s amelyet annál inkább is jobban teljesített, mert a megbízástól mostanig terjedő időben folytatott munkálatait a létesítésnek megfelelően és a Szövetség szellemében végezte. A további nyitendős illetőleg az ország. szövetségünk létesítési tennőknek végleges befejezése, az előkészítő bizottság kötelességét képezi. Erősen hisszük, hogy a vendéglős osztály minden rétegével szorosan kapcsolódó ez a bizottság teljesíti is a reá bizott nagy közérdeki munkálatokat. A választási értesítést és a munka programot mindenki megkapja. Ugy vegyek azt szaktársaink, mint ha az a saját legfontosabb és legsürgősebb elintéztést váró ügyük volna.

A Székesfővárosi Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata hivatalos közleményei

Az ipartársulat hivatalos helyisége VIII., Rákóczi-ut 13, II. sz. sz. a. van.

Hivatalos órák: minden hétfőn szerdán és pénteken délután 3-6 óráig.

Jogtanácsot ad az ipartársulat minden tagjának a társulat ügyésze dr. Waigand József, lakik IX. ker., Üllői-ut 5. — A jogitanácsadás a tagokra nézve díjmentes.

Az ipartársulat tagjai minden szakpári-, adó- és illetékügyben, szakbeli

utbaigazításért forduljanak az ipartársulat titkárához.

Az ipartársulat mindennemű hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó” útján közöltek.

Figyelmeztetés. Az ipartársulat t. tagjait figyelmeztetjük, hogy a *mérték-hitelitársaság*ról szóló törvény szerint a vendéglőkben és kocsmákban használt mérőeszközök újra hiteltelisek. Ehhez képest a *sőtésben használt mérleg, valamint az űrmértékek időszakos hiteltelisének vetendők alá.* A mérték-hitelitársaság hivatali ügy rendelkezett, hogy az 1909. évi végéig a székesszék városán páralan számú kerületében bírtok bíróságnak tartoznak a józsef mérőeszközök hiteltelisének és pedig az I., III., V., VII. és IX. kerületbeliek, míg a páros számú kerületbeliek az 1910. évben kerülnek sorra a hiteltelisének céljából el kell vinni a mérleget és az űrmértékeket. Akár hány darabban álljon a hiteltelítendő edény, a hiteltelítési díj 12 kor. *Hiteltelítési hely:* a VIII. ker. Kun-utcai mérték-hitelitársaság hivatal, vagy pedig a VII. ker. Izabella- és József-utcai sarkán lévő ideiglenes hiteltelítési helyiség. Az említett kerületbeli illetéktulajdonosok ez év végéig büntetés terhe mellett kötelesek említett tárgyaikat hiteltelíteni. — Budapest, 1909. szeptember hó 21-én. A választmány nevében: *Gömbös Lajos*, a elnök.

TÁRSULATI ÉLET.

Felterjesztések a kormányhoz. Az Erzsébetfalvai vendéglősök, kávéosk és italmérők ipartársulata a kassai vendéglősök ipartársulatának a bortermelők föllevonandó italmérésés a székesszék városi vendéglősök és kocsmárosok ipartársulatának a vendéglőipari jogviszony tárgyában a pénzügyi, illetve a kereskedelemügyi miniszterhez intézett felirataikat magáévá tette és ugyanebben az értelemben feliratot intéz a miniszteriumhoz. A lapunkban ismert-tett feliratot ugyancsak a Debreceni vendéglősök ipartársulata is magáévá tette Nagyon kívánatos volna, hogy az ország valamennyi vendéglős-ipartársulata hasonló egyöntetűséggel járja el ezekben a fontos kérdésekben.

A Gundel J.-féle orsz. vendéglős-zövetség szept. 20—21-ki közgyűlésére nézve egy a közdolgaink iránt mindig élenként érdeklődő vendéglős szaktársunktól a következő sorokat vettük:

... Az országos vendéglős szövetség közgyűlésén immár ötödörzvettem részt, bárha ezelőtt két évvel erősen megfogadtam, hogy azíránt nem fogok érdeklődni többé. Ezt az elhatározásomat ezután betartom, mert igazán céltalan az érdeklődés. Amit ugyan nemcsak én, de tapasztalhattak azon szaktársaim, akik az ilyen közgyűléseken meg

szoktak jelenni. Mit tapasztalhatunk itt? A két vagy három órán át tartó gyűlésen Gundel János üdvözlőni szokja hosszasan Gellérit és más a mi iparunkhoz nem tartozó nagyságokat, aztán egyik-másik kiváló barátját, (körtársat), majd következnek a nagy türelmet igénylő titkári jelentés, amelynek ugyan semmi gyakorlati vagy célszervi eredménye sincsen, és csak arra jó, hogy a gyűlés idejét kitöltse. Ami kevés idő marad még, azt az indítványok és elhatározásokra és az ismételt Gundel-üdvözlésekre szentelik. Tehát üdvözlünk, indítványozunk, beadványozunk, határozunk és újból üdvözlünk! — ez ennek a közgyűlésnek a rendes teendője és lefolyása. Sokat okoskodtam, sokat tanulmányoztam én ezekben a közgyűléseknek a kérdésén, és végre is oda jutottam következtetéssel, hogy a *Fogadó*-oknak a Gundel-féle közgyűlésekre vonatkozó véleménye teljesen helyes és megokolt. Ezen okoskodás közben kezdtem több figyelemmel kísérni ennek a lapnak a Gundel-felének nevezet csoport és szövetségéről írott dolgaiat. Hát, őszinte lélekkel mondom, hogy azok a többször hozott *Kitanítási* cikkei a Fogadónak egészen jó alapon mozognak. Ha nem olvasta azokat a közleményeket még valaki szaktársaim közül, igyekezzék elolvasni. Rá fog jönni, mint ahogy magam is rájöttem azon igazságra, hogy mi vendéglősök magunk vezettük félre magunkat, amikor Gundelnek követőivé és gyűléseinknek résztvevőivé szegődnünk. Tessék ezen szavaimon komolyan gondolkodni és a kérdést tanulmányozni és t szaktársaim okvetlen rájönnek arra, hogy igazam van.

Jegyzőkönyvi kivonat. A Győri pincér-egylet f. é. szept hó 20-án éjjel 12 órakor László József vendéglőjében tartott rendkívüli közgyűlése alkalmából *Tóth Sándor* a következő indítványt terjesztette elő:

Tekintetes közgyűlés

A Győri pincér-egylet 1908. évi január hó 27-én megtartott közgyűlésen úgy határozott, hogy 12473 kor. 90 fillért ajánl fel ajándékol a alapítandó pincér-szaktiskolának azzal a feltétellel, hogy a töké fel nem használható, a kamatok pedig csakis az iskolafentartás céljaira szolgálnak. — E 12473 kor. 90 fill. érték erre a célra a Győri pincér-egylet akkori elnökénél, Kuster Géza urnál maradt őrizetben, s a mi ott van.

A pincér-szaktiskola, melynek javára a közgyűlés az ajándékozást elhatározta, még ma sem jött létre; s abból a körülményből, hogy a győri vendéglősök és kávéosk az ita egy szakirányú tanonciskolát létesítettek, joggal feltehető, hogy a megajándékozni szándékolt pincér-szaktiskola belátható időben nem fog létre jönni.

Ugy áll tehát a dolog, hogy a Győri pincér-egylet kifejezést adott annak,

hogy a pincér-szaktiskola céljára ajándeklőzni szándékozik a kizárólagos kamatfelhasználás feltételeivel s e célra a saját elnökehez 12473 kor. 90. fill. értéket őrizetbe is adott; ezen érv határozatot, kijelentést azonban a megajándékozni szándékozottal nem közölte, viszont az ajándék elfogadása vagy el nem fogadásáról nyilatkozatot nem kapott, ami természetes is, mert hisz a megajándékozni szándékolt pincér-szaktiskola a mai napig sem jött létre. — Egy elvben elhatározott, de erőre nem kapott, s ezidőszent nem is teljesíthető ígért tartja tehát lekötve a »Győri pincér-egylet» vagyonának egy jelentős részét. — Tekintettel arra, hogy a Győri pincér-egylet maga is sürkében van a pénznek, szükségesnek látszik, hogy ez a célalannal lekötve tartott 12473 kor. 90 fill. felszabaduljon, miért is a következő indítványt terjesztsem elő a tek. közgyűlésnek.

Indítvány: Mondja ki a »Győri pincér-egylet» közgyűlése, hogy 1908. évi január hó 27-iki közgyűlésen a pincér-szaktiskola céljára a megszabott feltételekkel elvben elhatározott, de tényleg nem foganatosított, s a megajándékozni szándékolt által el sem is fogadott ajándékozási ígértét tovább nem tartja fenn, ezt mint eddig is hatálytalan, visszavonja s az ajándékozási ígértet fedezetül a Győri pincér-egylet előző elnökénél, Kuster Géza urnál őrizetben lévő 12473 kor. 90 fill. értékű házi kezelsébe veszi vissza s megbizva elnökét és pénztárosát, hogy ezen értéket Kuster Géza urtól átvéve, azt alapszabályszerű módon gyümölcsözőleg elhelyezze.

Mondja ki továbbá a közgyűlés, hogy a Győri pincér-egylet addig is, míg a pincér-szaktiskola megalakul, a pincérkar szellemi előhaladását biztosító minden intézményt szívesen pártol, s ezen okból a győri vendéglősök és kávéosk szakirányú tanonciskoláját évi 400 koronával támogatja mindaddig, míg a pincér-szaktiskola megalakul, vagy e határozatot egy későbbi közgyűlés meg nem változtatja.

Ezen indítványt a közgyűlés egyhanglagon és lelkesedéssel elfogadta.

A nagy kabaré.

Kitanítás.

— A G. J.-féle szövetség közgyűlése. —
Irtá: Minden T.

Eleve is bocsánatot kérek nagyrabecsült olvasóimtól, ha netalán zavarólag hatna ezen írórsámonk a címe a jobbik érzelmükre. Mert bizony ez az eset bekövetkezne, azaz csak: bekövetkezhetne ezen tiszteletteljes figyelembeteszés nélkül, tekintettel a többrendbeli körülményeink ma részére, melylyel a fenti cím kapcsolatban áll. Emelt körülményeknek ez a része: a »Gundel János országos szövetség»-ének a minapiban hirdetett és tartott köz-

gyűlése, a vendéglősipar helyzete és illetve ennek sorsa iránt jóhiszeműleg gondolkodó szakértársaink közül is többen részt vettek. Miért vettek részt? Mert azt a G. J. O. Szöv-t s az általa hirdetett közgyűlést néhányan még mindig komolyan vették. De a legtöbbje azért, hogy tapasztalja, lássa, hogy vajon az a nemes szövetség mily munkát folytat vagy végez. Láthatni persze sem ezek, sem azok nem láthatnak mást, mint egy — vagy kabarétt.

Megjegyezni kívánom még — némelyek megnyugtatóására, — hogy a kartell-szék-terelő Gundel J. közgyűlésének kabaréis elnevezése nem az én találmányom. K. fogadásé ez a dicső ötlet, akivel 21-én reggel a Rákóczi-úton találkoztam és a menetele célját illetőleg kérdezősködtem tőle.

— Hogy hova megyek. — felelte — hát kabarázni! Megyek a »Gundel-pár«-féle szövetség gyűlésére. . .

Megjegyeztem, hogy talán még sem illenek így aposztrófolni azokat a munkálatokat, amelyek végre is közérdekbeli célt szolgálnak. (?)

— Hagyjuk Tami öcsém, azokat a közérdekbeli ügyeket még célokat — monda széles kezlegyítéssel K. fogadás. Ilyen célt Gundelék sohasem szolgáltak és sohasem is fognak szolgálni. Most se tesznek mást, mint kabaráznak. Az embereket nagy hűgőval, újság-reklámokkal egybecsalogtatják, összetoborozzák s az összetoborzott egy- vagy kélszáz embernek rendeznek egy nagy kabarétt. De legalább csak »bevehető« volna az előadás. A lehető leggyárabb, amit be tudtatnak. És mindig csak egyet, mind azt az egyforma, unalmas dolgot. Én pl. ezelőtt 10 évvel Berlinben végig néztem egy kabarétt, melynek tárgya egy amerikai törzsfőnök-féle volt, aki egy koldus emberből cseperedett fel és birtokosa lett egy nagy darab földnek, melynek lakóit nagy ügyesen vérgig szipolyozta és évente egyszer székhelyén összehívatta és miként egy fenség, nagy kegyesen közéjük ereszkedett, célért tartott velük, megdicsérve egyiket-másikat, nagyszerű moxyok kísérletében. A népe pedig olyan boldog volt erre, mint a hal a vízben. A Gundelék kabarája is ezt a darabot adja évről-évre. A tegnapi ismerkedési estélyen is ezt adja, a mai közgyűlésen is ezt adja, a bankettekben, sőt még a Törley gyárban is ezt fogja adni. És mi, ezeken a kabarékon részvevő vendéglősök, boldogok vagyunk, mert a kabaréék fensége: a milliions Gundel János mosolya sugarában sütérezhetünk. Mindez különben mellékes a fődolog, hogy mi vidékiek, akik egész éven át egyformán be vagyunk fogva az üzleti igába, — három-négy napot magunknak szentelhetünk. Hogy mily módon ez körülmeleg mellett — az is mellékes. De isten vele, Tami öcsém, megyek a kabaréba.

A Gujánoszi szövetség-féle közgyűléseket és »kongresszusok« munkálatait

senki se jellemezte ily talpraesetten, mint az a fogadós szakértárusok. Mert ez igazi hű és valódi jellemzése a Gundel-féle működéseknak. Vagy nem igazi kabaréi állapot az, hogy Gundel János, akiben a sörkartell leghebbe szolgált látja, hogy azok közül a vendéglősök közül, akiket a sörkartell egyformán tart kezébe és zsákmányol ki, egy jelentékeny csoportot maga köré képes gyűjteni és ezt cselekszi kitarítón évente is csak azért, hogy a sörkartell azt mondhasa neki: Kedves szolgánk, te jól végzed kötelességedet. Légy nyugodt, a *hála és elismerés* részünkről nem fog elmaradni.

És Gundel János élvezi a hála-elismerést. Elvezte akkor is, amikor a vendéglős-érdekek guszabkötésére a fővárosi sörgyárak kartellbe léptek. Elvezte akkor is, amikor a 90-es évek végén, a sör hektóját 120-rel fölemelték. Elvezte mindig és élvezni fogja mindig — mert a sörkartell illető szolgálatot kitűnően teljesíti. De teljesítheti is. Egy ipartársulat és évenként valami gyűlés-fele mindig áll a háta mögött, ami a sörkartellnek fenyves dokumentum a tett szolgálatok igazolására. Amikor pedig az italt kimérvő vendéglősök, kiknek keze mintegy önkénytelenül szorul ököibe, ha a sörkartellra gondolnak, — a Gundel mögötti ezeket a csoportosulásokat látják, kételkedni kezdenek a Gundel-játék kétszínűségében, mert hisz a nagy kabarétt rendező társaságában a saját pályátsaikk, vendéglősök szerepelnek . . .

Ez a kétszínű játék azonban már nem tarthat soká Végre is fölvilágosodott korszakban élünk s a mi iparunkat izzók is a fölvilágosodott emberekhez tartoznak. A vendéglősiparhoz tartozóknak be kell látni és végre be is fogják látni, hogy az a Gundel János, akiben évek hosszu során át a vendéglős-érdekeket képviselő vezérembert látták; a vendéglősipari-érdekeket valósággal kijátszóval, elkabaráta. M. fővárosi vendéglős szakértársunknak a szavait idézem erre:

— A szatóc-boltokban a korlátolt italmérés, a Grünfeldék és a hasonló pálinkamérésök 6 krajcáros sörkimérései ezelőtt 8—9 évvel kezdtek mindinkább szaporodni, a *sörkartell* és *gyorsan erre a sörárak fölemelése* is ezen időtájt szakadt a nyakunkba, kapcsolatosan a termelőket borozói (beteliás boltjai) ugy a fővárosban, mint a vidéken, gomba módra nőttek, közben az illetekünk, a fogyasztás stb. adóink egyre emelkedtek, aztán jött a bornyilvántartási galiba sat sat Ha a Gundelék társulata komolyan fogta volna föl és töltötte volt be hivatását, mindezeknek sose lett volna szabad bekövetkeznie. De a G—J társulat és szövetsége lépést se tettek sem ez sem más tekintetben . . . — A mostani cécóra én is megváltottam a 16 koronás belépőt azzal, hogy ezekben az égető kérdéseinkben

talán, bárha idő után is, fogok valamit hallani. Nem hallottam én egy hangot sem. Csupán csak magam tárgyaltam az ügyről elég hangosan és boszusan, de csak a szomszédaimmal.

A Gundel-féle kétszínű játék jellemzésére még egy esetet hozok fel.

A kassaiak ipartársulata kivitte az ottani sörgyárnál, hogy a gyár csak a vendéglősöket szolgálja ki, (másokat ezeknél jóval magasabb árban) s ennek következtében se szatós, se más nem konkurálhat vendéglőssel, akit még jéggel és minden szükséges dologgal tartozik ellátni és ezenfelül egy tekintélyes összeget befizetni évente az ipartársulat kasszájába. Hasonló közérdekű dolgot végzett a Pécs- és Baranyai vendéglősök ipartársulata is. Ez a két férfi, t. i. a kassai és pécsi ipartársulatok elnökei és illetve az a két ipartársulat ama tetteikké többet tettek a vendéglősök közügyének, mint Gundel ipartársulata és szövetsége minden közgyűlésével, mint Gundel János egész életében.

Mindazonáltal a nagy kabaréista megy a maga után és rendezi a maga kabaréit, természetesen megfelelő belépők mellett. (A horvát vendéglősök nem váltották meg a 16 koronás »biletát« — nagy okosan, — de nem is vehettek részt a — kabarárn) De csak had' rendezze. Én azt hiszem, hogy a közözebbi kabaréját (Gundelnek, a kelbelszatókon vagy a sörkartell szorosabb érdekeltségében állókon és a rendezésében kívül — igen-igen kevés vendéglős fogja fölkeresni.

Az igazi úton . . .

Szatmár, 1909. szeptember 23.

Alig pár hete annak, hogy a szatmári vendéglősök és kávéosok az első értekezletüket tartották, a melyen foglalkoztak mindama visszaélésekkel, melyek ma-holnap már lehetetlenné teszik a megelhetésüket is. Akkortájt magam sem tulajdonítottam a mozgalomnak komolyabb jelleget, — mert régi dolog az, hogy ha nagyon megregnak bennünk, jajgatunk amig faj, de aztán elfelejjük az egészet. A vendéglősök és kávéosok is, ha egy-egy nagyoobszabású visszaéléssre jönnek rá, vagy már kimerülnek az őket »átmogatók« sanyargatásában, az utolsó mentőgát várát keresik a tömörülésben. Örömmel konstátálom, hogy a mai nehéz és a vendéglősiparra válságos időben a szatmáriak is sorompóba állnak, — hogy együttesen, tömött sorokban verjék vissza a támadásokat.

A zászló ki lett bontva! Telkesen, az ügy fontosságának megfelelő komolysággal határozta'ték, hogy itt az idő a cselekvésre! És tényleg elérkezett már a leszámolás ideje, hogy a vendéglősök kiszakítsák magukat azokból a karokból, a melyek ölelése fojt és hogy véget vessenek mindenkorra az idegennek gyámkodásának. A következő mese

apostrofálja leghűbben a mi vendégelőseinket.

Egyeszer egy vendégelő kiment az erdőbe sétálni. Már hazamenőben volt, midőn a távolban észrevett egy oroszlánt, amely éppen fele tartott. A vendégelős hiába igyekezett menekülni — jobbra, balra, mindegy szembe találta az oroszlánt, míg végre is elhatározta, hogy belemegy a biztos halálba.

Midőn az oroszlán elé ért, a legnagyobb meglepetésre az nem falta fel, hanem oda tartotta az első két lábát, a melyben egy nagy szálka volt.

A vendégelős a már tehetetlen oroszlánból kihuzta a szálkát és nem is gondolt arra, hogy egyszerűen letesse azt. Az oroszlán pedig állandó védelmébe vette, de egyben örökös rettegésben is tartotta a vendégelőt.

Ez a kis mese teljesen ráillik a mi vendégelőseinkre is. Azok is elszigetelve — egyedül állanak az élet nehéz harcában és a létért való küzdelemben nem egymás támogatását keresik, hanem inkább kihúzzák az ellenségből a szálkát, semhogy összefogának és megtisztítanak az utat a szürkőn csöködöttől. Inkább élnek idegenek gyámokodása alatt, semhogy szövetségnek az őket elnyomók megsemmisítésére.

Hiszem, hogy ezek az állapotok végleg megszűnnek és a vendégelősök, kávéosok és kocsmárosok kelkesedésében nem szalmatűz lobog, hanem egy sokat zaklatott, hányt-vetett élet leszűródött megmondoltsága követel magának megfelelő helyet.

Hogy a vendégelőök tudatában vannak a rájuk nehezedő igazságtalanságoknak és hogy elérkezettnek látják az időt a cselekvésre es belátják, hogy csakis egymásban kereshetnek segítséget, annak igazolásul beszéljen a tény.

A szatmári vendégelőök és kávéosok szeptember hó 20-án a Pannónia éttermében népes értekezletet tartottak, a melynek tárgya volt: állásfoglalás a vendégelőök és kávéosok rovására bízott visszaélések megakadályozására; és egyben határozat hozatal egy szatmári központtal létesítendő »Szatmár-vármegyei vendégelőök, kávéosok és kocsmárosok ipartársulatának megalakítását«. Az előkészítő bizottság elnöke az érdekében gazdag Valkovits Sámuel választották meg és egyben a vidék szervezésére az értekezleten jelenlevő Fekete Gyulát, a »Fogadó« munkatársát kérték fel.

Ehhez csak annyit fűzök még hozzá, hogy a legelső napon Szatmárról 40-en felül jelentették be csatlakozásukat.

Márkus Pál.

Az utolsó fertály.

Elérkezett az esztendő végét jelző, utolsó fertály kezdetéhez. Itt van október elseje, mely a mi t. előfizetőink közül is nagyon soknak jelenti az új negyed kezdetét. Tisztelettel kérjük föl azon

előfizetőinket, akiknek előfizetése október elsejével járt le, hogy előfizetésüket szíveskedjenek a lapellátási vétele után megújítani. T. előfizetőink az előfizetés megújításnak ilyen eljárással, az azonnali való intézkedésével elejét veszik annak, hogy a lap kiadói hivatala esetről-esetre előfizetési felszólításokat intézzen, ami egyrészt az előfizetőre kellemetlenség, míg a lapra nézve igazán nagy és súlyos kiadást jelent.

Abban a szerény nézetben vagyunk, hogy ha valamely sajtó igyekszik kiérdemelni a közönség pártolását, hát ebben és elsősorban a *Fogadó* tesz eleget ebbeli kötelezettségének, mert ez a lap nemcsak szellemileg, hanem más és minden uton meg akar és illetve meg is felel az ő közönsége szükségletét illető teljesítésnek.

És a mi lapunk, a *Fogadó* semmiféle teendőig vagy dolgaért mást nem kér, nem vár, minthogy a t. előfizető közönség is hasonlóan teljesítse a rá hármló és ugyancsak csekély előfizetési kötelezettséget. A *Fogadó* szerkesztősége ennek reményében, a derek közönsége így jóindulatu támogatásának és intézkedésének elvártában, köszönti az utolsó negyed küszöbén t. olvasóit és a mi iparosztályunk tagjait.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK.

A *Fogadó* előfizetőinek (vidékieknek is) ingyenes jogtanácsot ad *dr. Gyenes Manó* ügyvéd, lapunk jogi munkatársa. (Lakik V., Alkotmány-utca 23)

T. kartsársaink és olvasóink közül azokat, kik a lapra előfizetésükkel hátralekba vannak, felkérjük, hogy az előzőleg b címükre küldött postautalvány felhasználásával szíveskedjenek tartozásukat kiegyenlíteni. Akiknek előfizetésük a mai számmal járt le, az előfizetés megújítását a csatolt utalványon kérjük elintézni. Kartsári üdvözlettel a »Fogadó« szerkesztősége és kiadóhivatala, Budapest, VIII. ker., Rákóczi utca 13.

Hymen hírek. — *Papp Lajos*, a miskolci ismert Bócögő József fogadósnak társa, e hó 27-én eljegyezte *Horváth Ilonkát*, a miskolci Grand fogadó volt tulajdonosa: néhai *Horváth János* szepimvelűség leányát Budapesten — *Papp József*, a belvárosi történelmi nevezetesség Pilyax-kávéház derek gazdája nem Mayer Adolfné urnót, mint ezt sajtóhíba folytán mult számunk közölte, hanem Mayer A.-né bájós leányát, *Irma* kisasszonyt vezette oltárhoz, aug. 16-án. — *Özv. Seress Márton*on Kassai vendégelősnöt eljegyezte *Frank György* máv. főművezető Miskolcra. — *Vukán Lajos* ismert főpincér a vas megyei Buzahelyen Pável József vendégelőszaktársunk bájós leányát *Terezia*t eljegyezte. — *Fülöp Antal* nárai vendégelő szaktársunk e hó 29-én tartotta egybekelését *Kovács Marika* urhölgygel, Szombat helyen.

Horvátországi vendégünk. A Horvát-szlavonországi vendégelő szövetség agilis titkárja és az ottani szaklap szerkesztője, *Pavlekovic* Zrečko a fővárosban tartózkodván, meglátogatta szerkesztőségünket és behatóan tudakozódott a magyar vendégelőök viszonyairól. Előzőleg a »Székesfővárosi vendégelőök és kocsmárosok ipartársulata« titkárját kereste fel, kitől az ipartársulat ügyeiről informáltatta magát. A két titkár a tanácskozás folyamán arra a meggyőződésre jutott, hogy miként a kereskedelmi és iparkamarák titkárjai szoktak időnként szaktanácskozásra összejőnni, célszerű volna, hogy ezt a példát a vendégelőök stb. ipartársulatai titkárjai is követnék, mert a vendégelőipar ügyes-bajos dolgai az ő kezükön mennek keresztül, ők intézik azokat és így abban a helyzetben vannak, hogy a mozgalmunk helyes irányt tudnak kijelölni. Vendégünk tudomásunkra hozta, hogy mihelyt a jelenlegi kormányválság meg fog szünni, nagyobb vendégelő-küldöttség jön fel Horvát- és Szlavonországból a pénzügyminiszterhez, ki elé az ottani vendégelőipar tartatlatlan állapotát ismertető emlékiratot fognak terjesztetni, kérve abban a bajok orvoslását. Már most is kérte, hogy a »Székesfővárosi vendégelőök és kocsmárosok ipartársulata« annak idején csatlakozzon a küldöttségkühöz. A magunk részéről az ipartársulati titkárok időnkénti kongresszusának eszméjét igen üdvösnek tartjuk, mert voltaképpen ők az ipartársulatok szellemi vezetői és megbízottai.

Erdélyi vendégelő szaktársaink közérdeklű ügyét támogatassuk azzal, hogy ne *igynak, ne adjunk* ki (legfeljebb 2—30 fillérral emelt áron) »Borszéki« vizet.

A pesti vendégelő hltványasága. A »Pesti Hírlap«, melynek a vendégelőök és kávéházak, de különösen a vendégelőök iránti oktalán és határtalan gyűlöletére nemrég a *Fogadó* vezető helyén figyelmeztettük szakköreinket, megint kiruccant ellenünk és ezúttal a pesti vendégelőket a következő nyájasságokkal méltatta:

... A jászói egy budapesti vendégelőjáró halandó ajkairól fakad s valójában a *gyomor*, a *meggyőrlött*, *meghurcolt*, *kiqnyított gyomor lázadó síráma*. Mert, hogy mit művel a budapesti vendégelő ipar, az már tényleg olyasvalami, amit nyugodt elmélkedéssel nem lehet tárgyalni. Itt már a *jászói*, a *düh-kitörés*, az *ívöltés*, *toporzéklás* van helyén. Amintohy ezek a feketlen kitörések nap-nap után tapasztalhatók is a mi legelőkelőbb vendégelőinkben. Csakhogy persze az egyben szárványos dühögések nincs messzebbtől eredménye: a *dühbörgő* vendégelő lecsitítja a *pincér*, a *főpincér*, esetleg a tulajdonos s marad minden a rögiben. Mert hiszen a *pesti vendégelő hltványasága*, mint minden az életben, szerves, tömördek más jelenséggel összefüggő dolog.

Ebben az esetben a Budapest nevű kinfesz-k szerves alkatrésze a vendégelői nyomorúság. Meltó párja a lakás-nyomornak, amelynek eseteléséhez a Dante pokláknak színei szükségesek. Rettenetes, hogy ebben a városban az élet nagy alapszükséglete, a lakás, a táplálkozás, mily hiteltelen siralmaságra

vannak kielégítve. Tizenkét év óta járok pesti vendéglökbe, ismerem a legelső zöcsök-mokkától kezdve egész a nagy hotel-éttermekig valamennyit s merem állítani, hogy *nincs tíz oly hely, hol művelt ilyen és normális (?!?) gymmu ember büntetlenül ékezhetik.* Ennek a helyzetnek szörnyűsége akkor érződik meg egész erejével, ha az ember a *bécsi viszonyokhoz* (1-1) hasonlítja. Míg Budapesten a jó vendéglök rika kivétel s csak a nagyon jóról ember tud minden városrészen egy-két helyet, ahova nyugodtan betérhet. Bécsben éppen megfordítva, a rossz alót kivétel s a közlélo idegen harmad-negyedragny vendéglökben talál izletes, olcsó táplálékot, sat. sat. . . .

Ez az alapot nélkülöz s csupán a vendéglökös iránti feketlen gyöföletből származó közlemény a Gundel-féle gyüleés alkalmával jelent meg, amit persze ez az érdeksoport figyelemre sem méltatott. Igazán itt volna már az ideje, ha fővárosi szaktársaink eme rossziaság és folyton ellenünk agyarkodó lap ellen akcióa lenének.

A Gundel-csoport-féle közgyüleés.
A Gundel-zövetség és a kapcsolatos nyugdíjgyesület e hó 20—21-én tartották közgyüleésüket a nyilvánosság kizárásával. Ugy tudniillik, hogy a gyüleésre a sajtót, köztük a »Fogadó« sem hívták meg A napilapokban megjelent közlések mind aféle leadott jelentések voltak. . . Ezen körülmény a legékeesebben szól amellett, amit a »Fogadó« annyiszor mondott és irt, hogy a Gundel-féle szövetség a nyugdíjgyelet sat tartozékával együtt nem más, mint a vendéglöipar terét a különböz törekésekn mindenörön biztosítani akaró Gundel-csoportnak (klikk) érdekszövetkezte. Az igazi közérdeknek ezekhez semmi köze. . . Mindazáltal a gyüleésen a Fogadó több ismerös vendéglös és P. Z. horvát újságíró kollégának képviselte P. Z. szerkesztö ezt a tudósítást adta le lapunknak: — A nyugdíjgyeleti gyüleésen 25-en, az ezt követö ismerkedési estélyen 80-an, a Guszöv. közgyüleésen pedig 50-en vettek részt. Az egész gyül-kezési historia azt a határozott meggyözödést keltette bennem, hogy itt egy valóragos érdekcsoport működik oly irányban, hogy a vendéglös-iparhoz tartozókat elvonja, tévedésbe ejtse a köztöj illetölög a saját ipari érdekeik céljára való törekvéstöl. Ha a magyar fogadós, vendéglös és kávésvestvéreink a mi iparunk érdekeit célzó törekvésekröl és munkálatoikról fogalmat, azaz: meggyözödést akarnak nyerni, — jöjjenek le Horvátországba, ahol a harmadéve létezö és 4500 tagot számláló *vendéglösök stb. szövetsége* biztosítja és biztosította máris a talajj érdekeinek. Itt a vendéglösökkel valóragos játékok, tréfát ünnek. Csodálkozom, hogy az itteni szaktársak ezt nem látják és nem veszik észre. Egy vendéglös szaktársunk eme tudósítás után ezt az értesítést adta: — Voltunk mi többen is, csakhogy a többség a gyüleésen nem vett részt. Aminek az a magyarázata, hogy szak-

társain nagyrészét, magamat sem zárva ki, egészen más okok hoztak fel Budapestre, mint a Gundelék gyüleési. Ez értesítést még irappánsabban H. d—i szaktársunknak e szavai egészítik ki: — En a gyüleésen nem vettem részt, csak a mulatságokon. Ezek eléggé sikerültek. . . Szaktársadalmunknak egy intelligens tagja, D. kollégának, aki először vett részt a Gundel-gyüleésen, megfyelelést ekként közölte velünk: — Cirkuszban sokszor voltam, de érdekeesebb bohócsgátok sehol se láttam, mint itt. Megjegyezzük, hogy szaktársainknak eme hitelt érdemlök közléseiben nem lehet kételkedni A nyugdíjgyeleti közgyüleésen különbön elhatározták, hogy az egylet meglévö vagyonán házat vásárolnak. Ugy ezen, mint a Guszöv. gyüleésen többen dicsérték a csoport fejét, Gundel Jánost. A gyüleés rendezése üzletszerű jellegéröl emez esetek szólnak: Mikor a horvát vendéglösök ötén megérkeztek s »nagy« nehezen a színhelyre találtak, azt kérdezték tölük: — Megvan-e 16 koronás gyéjük? — A horvát szaktársak persze az ilyen fogadattás után nem kívántak részt a — mulatságób. Így járt több vendéglös és kávésv, akik a Törley gyárba készülödték s akiknek vagy nem volt gyéjük, vagy elvesztették és a nagy sampanyös mulatságra nem eresztették be öket. Ezek azonban föltaláltak magukat; bementek a szomszédos Franciaországba. A konkurrens-gyár szivesen látta és fejedelmileg megvendégelte öket. Így »legalább — mondta M. györi kávésv szaktársunk — amily hüseségy fogyasztója voltam a T—y háznak, ép úgy fogom ezentul az évi fogyasztást megosztani, amit tenni kötelességem is a szives vendéglátással szemben.

Fogadó a tiszadobi Tisza partján.
A m. hó utoljával nagyszerü ünnepegy színhely volt a regényes Borsodnak a Tisza folyó felé hajló rönásága. A nagy Andrassy Gyulának emlékmövét lepeztek le ott nagy ünnepséggel és sok előlök notabilitás részvétele mellett. A vöröstöl, köztögtöl messze esö ünnepegy színhelyén egyidejütleg hatalmas vendéglös sátor emelkedett, ahol a letelezés után a miskolci ismert Böcög és Papp fogadósok által készített disztribúhé üttek az ünnepegy tagjai. A föltaláltak étek elkészítésének sikerülését, kitünö izletessége általános meglepést keltett s csodálkozásunknak többen kifejezték adtak. A kegyelmes asszony, Andrassy Gyula gör belügyminiszter felesége pedig személyesen nyilvánította elismerését és köszönetét Böcög fogadósának, megjegyezvén, hogy a tiszpartjai sátorfogadósában élvezett bankett a fővárosi Pannónia vagy Bristol fogadókban sem sikerülhetöl volna jobban. A Pesti Hirlapnak kocsmtól sose láttott munkatársainkai pedig ebböl az esetöl is láthatják, hogy a magyar fogadós és vendéglös konyhái nemcsak a fővárosban, hanem az ember nem lakta táján, kin a pusztaságon is dícséretelmölön képesek árvenysülni.

Az ásványvizek királyja. A mai Fogadó »Magyar Giszühübik« címen hosszabb cikkben foglalkozik Nagybánya gyöngyével, a régi borpataki borviz néven ismert ásványvizzel, amely ízben és minőségben nemcsak

egyforma, de sokkal kitünöbb, mint a mindenütt bevezetett csehországi Mattoni-féle Giesshübler víz. Hogy az erdélyi Kárpátoknak ezt a nemes kincsét, a magyar Giszühüb megismerhetük és hogy a hazai vendéglösök és kávésvok a drága cseh-osztrák Mattoni Giszühüb-izvet ezen sokkal olcsöbb és mégis jobb minőségü vizzel pótolhatják; eme körülmény a kolozsvári Iparbanknak és Fiala János, a Magyar Giszühüb kiváló vezérképvölölökének köszönhetö. A Magyar Giszühüb föraktára: *Budapest, IX. ker., Bakács-tér 5. szám* alatt létezik, ahova a megrendelések intézendök. A Magyar Giszühüb-izvet minden magyarfogadós, vendéglös és kávésv szaktársunk jóindulatla figyelmébe ajánljuk.

Egy vendéglös találmánya. (*Dugókiemelő.*) »Vege a spargának meg a drótnak« címen meg a tavasz elején megirtuk, hogy Bors János nagyváradi vendéglös szaktársunk egy olyan eszközt talált ki, melynek segítségével és minden erőfeszítés nélkül egész könnyedén, egy pillanat alatt kiveszi az üvege csuszott dugót. Bors szaktársunk a mult hó — augusztus — végével szabadalmaztatta ezt a praktikus találmányát, a melynek már gyártását is megkezdte. A szabadalmi hivatal és a szaktörök, ahol szeniális vendéglös szaktársunk bemutatta találmányát, a legnagyobb elismerés és csodálkozás hangján szólottak Bors »Dugókiemelő«-jének precíz és egyben művészes kiállításáról. A »dugókiemelő« fontosságát legjobban az igazolja, hogy a föltaláló: Bors János szaktársunk már az előzö hiradásunkra közel 200 megrendelést kapott vendéglösöktöl és föpíncekertöl. A Bors-féle kiemelő különbön nemcsak a vendéglösök és föpíncereknél, hanem háziaszonyainknak a beföttes üvegekkel kapcsolatos teendölök is megfizethetlen szolgálatot fog teljesíteni. Az érdekes találmány megrendelhetöl Bors János körösparti vendéglösnél, Nagyváradon.

Bucsa snö. Kneffel Ede, a vasmegegyi németújvári Kneffel Józsefnék fivérbátyja 31 évig birta Kiskunfélegyházán a »Kneffel« néven ismert »Korona« fogadót, s ez idö alatt az ottani polgárság első és legtekindeybes sorába küzdte fel magát. Kneffel Ede szaktársunk e hó 1-én megvált az üzlettel s fenti címen szép szavakban bucsuzik el a közönségtöl és egyben a közönség jóindulatába és bizalmába ajánlja Béla fiát, aki január havában fogja megnyitni az új Kneffel fogadót. Midön a távozó Kneffel Edének a jó megérdemelt nyugalmát legkellemesebben eltölteni kívánjuk, szivesen üdvözöljük szakavatottkeztö-utódját, Kneffel Béla új fogadós szaktársunkat.

Övátosság a szállodások, vendéglösök sat. címára rendelésnél. »Magyarországi szállodások, vendéglösök és kávésvok címára« hangzatos címmel egy nyomodai kiadvány jelent meg, amelynek ára 10 koronában van megjelölve. Ez a címár, mint több helyről értesítenek bennünket, teljesen használhatetlen és megbizhatatlan és alapo-

san becsapódik, aki azt megrendeli. A »Győri pincér-egylet« szintén két példányt rendelt, s a kapott példányokat ugyancsak felsült, mert semmire sem használhatja őket. Magából Győr-ből igen sok és olyan üzleti címeket közöl, amelyek már régés-rég megszűntek. A Gy. p-egylet titkársága ezután figyelmezteti a szaktársakat, hogy a fenti című — »címirtani« nevezett kiadvány rendelkezéstől tartózkodjanak. Ezen kiadvány összeállítására a régi Leth-féle kiadást használták fel, már pedig ez utóbbi miként ez a legújabb címirt. ezidőszent, egy petakót sem ér.

Vasárnapi koszmazás Beregben.
A vasárnapi koszmazás eszméjének derek szülői és keresztkomái, Bereg-megyének vezetői, merész lépésre határozták el magukat Ugyanis egy a múlt héten tartott értekezletükön elhatározták, hogy a vármegye területén a koszmák vasárnapokon, ünnepnapokon, a sorozások napjain és minden nagyobb összejövetelek alkalmával bejárják. Mászóval, a beregmezei koszmárosoknak egyszerűen kitekerik a nyakát. Mert azt talán még a leglaikusabb sem hiszi el, hogy a fent említett napok üzleti bevétele nélkül a koszmárosság meg tudjon élni. Ezt ugyan a koszmárosság tönkretételét célzó beregi uraknak is tudnia kell és épen ezért kételkedünk is a fenti oklatlan határozatunk megvalósulásában. Mindazonáltal beregmezei szaktársaink nagyon helyesen teszik, ha a létezőkkel veszeltyeztető ama terv ellen sürgős akciót indítanak.

APRÓ HIREK. — Éthordó avatás.
Tudalónak egyes részeim meg meg van a régi jó szokás, hogy a pincértanonc amikor 2-3 évi inasidője befejezte, ünnepélyes formák közt avatják ségedpincérré, illetve éthordóvá. Szabdiya fogadóban is, ahol Keller Borsó borlüt léptették elő éthordóvá, mely alkalommal Balog Tivadar főpincérré és Weber Károly, az ottani Polgári-étterm főpincérré intézkedést hozta tanulságos szép beszédet. — **Bücsü Vashan.** Szombathelyen az Arena-kerti vendéglőben szept. hó elejével, amikor a levelek sárgulni kezdtek és az Arenában működött szénészárszág is vándorutra ment, az ugyanily céllal Sváb Gyula főpincér bücsü stélyt adott, amelyen a pincérkar lehető szép számmal volt képviselve. Az estélyen a vasmegyei pincérek összetartására szép költségtöföket mondtak és a legjobb hangulatban kivilágos kivrindák kitaroltak.

Visszakövetel egyleti vagyon. A Győri pincér-egylet szeptember 20-án tartott rendkívüli közgyűlésén egy (lapunk más helyén bemutatott) indítványt fogadott el, melynek értelmében az 1903. január 17-én tartott közgyűlésen a szakiskola céljaira feltételeken megszavazott egyleti pénzt visszaveszi. Teszi pedig ezt azért, mert a pincérek állérjeiből fölállított szakiskolánál a pincérség teljesen ki lett játszva és illetve ily pincértanonc-iskola még eddigél sem lett felállítva. A pincér-egylet ezen vagyonán, mely még most is az akkori egyleti elnök, Kuster

Géza ő izetében van, házat szándékozik vásárolni.

GYÁSZROVAT. — Skriletz Iván. Vendég-lős szaktársadalmunknak egy ifju törévők tagja dől ki az élők sorából, élte legszebb idején s akkor, amikor az előző évek küzdelmes munkája és szorgalmának élvezni kezdte a gyümölcsét. Ezelőtt három évvel nyerte el a nagyszombati vasuti vendég-lős bérletét és ugyanakkor alapított családot is. E hó 16-án rövid szenvedés után vált meg az élettől, itt hagyva virágzó üzletet és ifju szép nevet. Temetése szept. hó 17-én történt igen nagy részvét mellett.

Kovács Árpádot, a kolozsvári New-york fogadó éttermének főpincéret szomorú csapás érte. Neje, sz Strebo-lovszky Julianna f. hó 13-án, 53 év korában jobblétre szenderült. Az elhunytat szept. 15-én temették el a szaktársak és a közönség nagyszámu részvételével.

„A Háziorvos“ című népszerű egészségügyi folyóirat utóbbi száma gazdag tartalom és érdekesség tekintetében felülmúlja az eddigi megjelent számokat is. A Háziorvosnak csekély 240 kor. az előfizetése egy évre, tehát oly csekély összeg, amelyet a legszűkebb anyagi megőrdetés nélkül áldozhat bárki. Mutatvány-szerzőt szívesen küld „A Háziorvos“ szerkesztőség és kiadóhivatala, Budapest. VI. ker., Andrássy ut. 27.

Magyar Giszhübl.

A magyar föld kínesei lassan-lassan kerülnek felszínre. Ennek okát az képezi, hogy a magyar toke a legeseké-lyebb kockázattal sem mer vállalkozni. De ha már felszínre vannak, öm-águknak törnek utat, hogy az ember-ség javát szolgálják, akkor nem törő-dünk az ismertetésével. hozzáférhető-ségével, hanem hagyjuk amint van, gondolván: akinek kell, majd csak el-jön érte. Így pedig nem tehetünk hozzáférhetővé semmit, bármilyen áld-ásos legyen annak használata a ma-gyar népre.

Nagybánya bányavárosnak van egy ilyen kincse. Jókai-forrásnak nevezi azt a vizszolgáltató sziklás ürt, melynek vizet »Borpataki borviz«-nek ismerik már évszázadok óta és ugyanazóta annak üditő és gyógyhatását. A forrás naponként 6000 liternél nagyobb meny-nyiséget szolgáltat, aminek hozzáfér-hetése és közhasználatba hozatala pang-otok. Most a kolozsvári iparbank vette kezébe a természetnek ezt az áldásos adományát és forgalomba hozza, hozzáférhetővé teszi mint kartellen kívül álló gyógyvizet, mint kitünő borvizet, *olcsó áron.* Tehát természetes ásvány-vizivel állunk szemben, mely alkot-elemeinél fogva bátran mondható »Magyar Giszhüblnek«.

A vizet megizeltük és konstatálhat-juk, hogy az ásványvizek közt az elsők osztályába való. A »Székesfővárosi vendég-lősök és koszmárosok ipar-

társulatának választmányi tagjai e hó 23-án szintén megizelték a vizet és azt kitünőnek találták. Magában elvezeve kitünő üditő ital, borral fo-gyasztva elsősorú. Gyógyhatására or-voosi szaktekinetek megegyező véle-ménye szerint *javálva* van az emésztő szervek bántalmainál, alhasi pangások-nál, aranyér, sárgáság, máj-és lép-daganatoknál, továbbá a légés és léző szervek bántalmainál. Aki tehát fogyasztja, egyuttal a természetada gyógyhatása erejénél fogva egészséget is rendbentartja, illetőleg rendez-hozza.

Ha a közönségünk megizeli, előre tudjuk, hogy a természetes ásvány-vizek közt ezt a »Borpataki borvizet« fogja előnyben részesíteni.

Vendég-lős kartársaink figyelmét erre a kiváló tulajdonságú vízre a fogyasztó közönség érdekében is ezennel felhív-juk és közzöljük velük, hogy a viz itt a fővárosban a központi irodában, (hol a főraktár is van) IX., Bakács-tér 5. sz. r. megrendelhető. Ugyanid-entendőnk a vidéki megrendelések is, melyek részint vasuton, részint hajon való küldéssel ny-rnek kielegítést.

A viz feltéres palackokban kerül forgalomba: ára 24 fillér.

Pincérek figyelmébe. *)

A pincérruházat tárgyában felvetett eszme élenken foglalkoztatja pincér-kartársainkat és ha ilyen módon meg-állapodásra jutnánk, akkor bizonyára a jövő nyári idényig eldölne a kérdés és dr. Zahler Emil budapesti orvos ur praktikus javaslata általánosságban el-fogadlatnék, a kártári hőséggel szem-ben a pincér-kartársak könnyen fel-vehetnek a harcot.

Ujabban Lung Ferenc szombathelyi fizetőp. szolt a tárgyhoz. Közleményét a következőkben adjuk.
A pincérek ruházati kérdéséhez nekem is volna egy pár szavam. Ez a kérdés most igen foglalkoztatja az egész magyar pincérkart és alapos megfontolásra van szükség, mielőtt bármely irányban új lépéseket tenr ének. Azt a felfogást, mely a fehér színű bluzt vagy ruhát szeretné pincér öltözéknek bevezetni, nem oszt-batom. A fehér szín a szakácsok színe és nem a pincéreké. Aki a fehér ruhá-ban bizony nem sokáig maradnának fehérek. A mai frakk természetesen tarthatatlan. A pincérek ur ruhája a *lúster-ruha* lehetne. Ez celszerű, kellemes és az eddigi igényeket is ki-elégíti. Tapasztalatból beszélek, mert nálunk a nyáron Kottbaum Gyula ur bevezette a lústerfrakk viselését, és mi valamennyien éreztük ez új viselt kellemes előnyét.

Azért maradjunk csak a fekete színnél, és csupán egy lépést tegyünk meg a szövet frakktól a lúster frakkig

*) Lásd a Fogadó 17. és 18. számát.

Hozzázártak továbbá Hunyadmegyéből a **szászvárosi** kartársak is, kik a felvetelt eszmét magukévá teszik, hozzájárulásukat kijelentik és kérik az ország többi pincér-kartársakat is, fogadják el a javaslatot egézségügyi és kényelmi szempontból. Aláírták: **Németh Ferenc főpincér, Karakóczy Sándor és Vladutin Peter pincérek.**

Hol rendeljünk paprikát?
Van szerencsem valódi szegedi külön örtű rózsapaprikáimról az ármatat közölni s kérem b, megrendelésé folytán paprikáim kitűnő minőségéről meggyőződni. Valódi szegedi féses, nemese rózsapaprika 1 kilogramm 2 kor, 40 fill., valódi szegedi fésés, gulvás rózsapaprika 1 kilogramm 2 kor, 80 fill., valódi szegedi erősebb rózsapaprika 1 kilogramm 2 kor, 50 fill. Cim: Első szegedi szállodások és vendéglősök paprikaszállítója: **Horváth Ferenc, Szeged.** (Jaránovics Tizja nagyvezető 6 éven át volt szobafőnök.)

ALAPITTATOTT: 1889. ÉN.

MULÁCS FERENC

címfestő mester

BUDAPEST

VII., Baross-utca 98. szám.

ÜZLETI HÍREINK

Kérelem. Tisztelt kartársainkat, akiknek előfizetése október 1-én járt le, kérjük, hogy esedékes előfizetésüket a mai számmal mellékel utalványon sziveskedjenek beküldeni.

Figyelmeztetés. Azon előfizetőinket, kik a »Fogadót« a megjelénés napján nem kapják meg, kérjük, hogy sziveskedjenek a kiadóhivatalt egy levelező-lapon értesíteni.

Borszékí vizet, mely a borviz-kartell létrehozója: Fekete Mórna's a vize, egy magyar vendéglös se igyon és árusítsa!

Unger István a tolnagejei Zombának előnyösen ismert nagyvendéglöse, a sárbogárdi nagyfogadót és hó elejével átvette.

Budapesten a »Fogadó« szomszéd-ságában, a Rákóci-út 15. sz. alatt lévő »Fehérlő« fogadót valamint a központi pályaudvar vendéglőjének vezetését, Sztaydor Károly elhunytá következtében **Glück Erős,** Glück Friyges fővárosi kiváló fogadós szaktársunk fivére átvette.

Pécsen az Aranyhajó fogadót **Gerencsér József** szaktársunk, mint előzőleg irtuk, megvette s azt egész

ujjan renoválva és berendezve e hó elejével veszi át saját kezelésébe.

Németh Sándor szaktársunk a VII., Garay-utca 7. sz. alatti vendéglőjét ujonnan renoválta és újból e hó közepén nyitotta meg.

Kneffel Béla fogadója. Kiskunfélegy ázán a Kossuth Lajos-sugaron egy új nagy fogadó épül, melynek szobái, éttermei és kávéháza a mai modern igényeket kielégítő kényelemmel lesz berendezve. Az imponáns fogadó tulajdonosa **Kneffel Béla,** az október 1-én nyugdombos volt és széles körben ismert főleg-házi Kneffel Édenek szakköznevelésében méltó derek fia lesz. Az új »Kneffel fogadó« ünneplés megnyitása január havában történik.

Nagy Lajos, a jó konyhájáról messze ismert ungvári Szechenyi ligeti vendéglős, az ottani korona fogadó éttermeit átvette.

Sárbogárdon a Vukán I. szaktársunk vasuti vendéglője vezetését **Lullik Ferenc** az ottani nagyfogadónak volt kedvelt gazdája átvette.

Rechtörisz Samu ismert szaktársunk az V., Katona József-utca 6. sz. alatti házban egy új vendéglőt létesített s azt ünneplésesen e hó 1-én nyitja meg. Az új üzlet vezetését **Rechtörisz Márton** intézi

Szatmáron a Pannónia fogadót derek tulajdonosa, **Márkus Zoltán** és **Lendek Pál** egész ujonnan renoválták. Az egyszersmint ugyan rendezett szép fogadói üzletnek ilyen formában való ünneplés megnyitása e hó 28-án történt.

Ágh Antal ismert gyulafehérvári vendéglős szaktársunk, ugyanott a Lőrinci-féle vendéglőt e hó elejével átvette.

Huszár Bálint szaktársunk a VII., Lehel-utca 53. sz. alatti vendéglőt megvette s azt ujan rendezve szeptember 10-én nyitotta meg.

Halász Ferenc, mint előzőleg jeleztük, Nagykanizsán a Polgárgyeget nagy vendéglőjét f. évi okt. 1-én veszi át. Halász szaktársunk a régi üzletnek volt jó menetelő és jóhírnevét rövidesen megfogja alapítani.

Gerstenbrein Miklós a VIII. ker., Szigetvári-utca 18. sz. alatti vendéglőt átvette s annak ünneplés megnyitását a m. hó folyamán eszközölte.

Szigethy Ede, a pécsi Aranyhajónak volt jóhírnevű fogadós ugyanott megvette a Royal kávéházat Kádár István-tól. Az ugyancsak jóhírű és jömeneteli üzletet Szigethy szaktársunk november 1-én veszi át.

Fogadó nagyobbitás. A bácskai Cservenkán, Wilging Jakab szaktár-

sunk fogadóját megnagyobította és új modern berendezéssel látta el.

Gyulafehérváron az Európa fogadót mint előzőleg jeleztük, Újhelyi Adolt volt sepsiszentgyörgyi fogadós szaktársunk megvette és azt teljes ujonnan s nagy fényel berendezte. Az ünneplés megnyitás e hó 15-én történt meg.

Buza Antal szaktársunk Rákospalotán a Fő-út 15. sz. alatti Csörgőy-féle (nem Csengőy) vendéglőt vette át.

Bud János volt Lónyay-utcai vendéglős a IX. ker., Soroksári-út 6. szám alatti vendéglőt szeptember hó 15-én átvette.

Gutgeszelli Lajos, előnyösen ismert pécsi vendéglős szaktársunk ugyanott a Deak-utca 6. sz. alatt lévő Rehling János-féle »Központi« vendéglőt megvette és azt saját kezelésébe november 1-én veszi át.

Held József a VII. ker., Dob-utca 92. sz. alatti Gazda-féle vendéglőt a m. hó folyamán átvette.

Raposa István fővárosi vendéglős szaktársunk a váci-út 60. szám alatti (volt Monspart) vendéglőt megvette s azt saját kezelésébe augusztus végével vette át.

Máramarosszigeten a Korona fogadót Csillag Sámuel szaktársunk az ungvári Korona fogadó volt jóhírű vendéglőse átvette.

Kávéház vétel. **Unger Pál** szombat-helyi jönevű kávé megvette a Posch-féle kávéházat a házzal együtt Unger szaktársunk új üzletét november 1-én veszi át és egész ujonnan fogja átala-kitani és berendezni.

Milasin Péter a VIII. Rákóci-tér 17. sz. alatt e hó közepével egy szépen berendezett új vendéglőt nyitott.

Szekszárdon az Uri kaszinó vendéglőjét **Strényer Ferenc** előnyösen ismert főpincér szaktársunk e hó elejével átvette. Sok szerencsét!

Zomborban a vasuti vendéglő berletét **Kerekes Sándor,** volt érmihályfalvi vendéglős nyerte el. Kerekes szaktársunk az üzletet október 1 én vette át saját kezelésébe.

Szvetkő Gáspár ismert fővárosi szaktársunk megvette a Király-utca 52. sz. alatti Jurysik-féle vendéglőt, melyet saját kezelésébe szept. 16-án vett át.

A legmagasabb udvar és József főherceg udvari szállítója.

FANDA AGOSTON és ZIMMER PÉTER UTÓDA

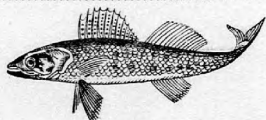
ZIMMER FERENC halnagykereskedése

A BAI ATON HALÁSZATI R. T. KIZÁRÓLAGOS KÉPVISELŐJE.

TELEFON 61-24. BUDAPEST, Központi vásáreszarnok. TELEFON 61-24.

Mindennemű tengeri és édesvízi halak.

Egyedüli halszállító cég, mely az előkelő házak és éttermekben szükségélt összes hálajokat friss állapotban állandóan raktáron tartja.

ALAPITTATOTT
1820.Sürgönyök:
ZIMMER HALÁSZMESTER BUDAPEST

Szombathelyen a Varasi-féle Royal kávéházat, mint értesülünk, megvette *Földes Mór*, az ottani Hungária volt kávésa.

Kunszentmártonban az újonnan épült »Körös« fogadót *Leborits Mór*, volt karcaji jóhírnevű fogadós szaktársunk kibérelte és azt a modern izlésnek megfelelően rendezte be. Az új szép üzlet ünnepélyes megnyitása e hó 1-én történt.

Dicsőszentmártonban, a Nemzeti fogadót Halász Mórtól átvette *Svéd Dániel* volt fehérgyarmati fogadós szaktársunk, aki ez új üzletét egész ujan renoválva nyitotta meg.

Danics Mihály szaktársunk a VIII., Tisza Kálmán-tér 5. sz. alatt egy csinos berendezésű vendéglőt nyitott.

Uj fogadós. *Bem László* főpincéri karunknak széles körben ismert tagja *Buziás-fürdő*n az Arany csillag fogadót *Bohos Lajos* szaktársunktól megvette. A jóhírű üzletet új fogadós szaktársunk e hó 1-én vette át. Sok szerencsét.

Navala Ferenc a Népszínház-utca 40. sz. alatti vendéglőt megvette s ujan berendezve e hó 15-én nyitotta meg.

Harró Ferenc, volt alvinci vendéglős szaktársunk Gyulafehérváron, a várban levő „gh-féle vendéglőt átvette. Harró szaktársunk új üzlete jóhírré és menetelét biztosítja.

Miskolcon a pályaudvarral szemben levő *Friedmann-féle* jóhírnevű vendéglő vezetését *Fenyves Miksa* szaktársunk átvette.

Domján János a VII., Ovoda-utca 38. sz. a vendéglőjét új berendezéssel látta el. A szakkörökben is jónévvű szaktársunk üzletét az ismerősök közül is szépen látogatják.

Baranyi Mór a IX., Csarnok-tér 5. sz. alatti Balogh-féle vendéglőt október 1-én veszi át.

Székesfehérváron az Entersz-féle *Feketes* fogadót *Heberling Adolf*, volt máramaroszigeti kávé szaktársunk megvette. A jóhírnevű üzletet új gazdája november 1-én veszi át.

Torda Mihály a VIII., Kenyérmező-utca 4. sz. alatti házban egy csinos berendezésű vendéglőt nyitott.

Keresetnek. T. olvasóinkat kérjük, hogy az alább keresett címet hollétét, kártársi szíveségéből, a megdönti óajtókkal egy lev-lapon közöljék.

Honig Antal utoljára Eperjén, a Palkovics éttérben volt éthördő hollétét *Honig Sándor* főpincér Szatmár, Nemzeti kávéház címen kéri tudatni.

Novoty József hollétét kérem egy lev-lapon tudatni, *Novoty Károly, Huszti címen.*

Róza Sándor főpincér (utóbb Szepeszentgyörgyön a Városi szálloda éttérmenek volt főpincér) jelenlegi hollétét kérem egy lev-lapon tudatni, *Kubik Viktor* főpincér Temeskubin, Sólómy szálloda.

Facseten, a Magyar király volt fogadósa *Volk János* az állomás közelében új fogadót építtetett, s azt a modern igényeknek megfelelően berendezve, »Erzsébet« címen nyitotta meg.

Schuller Ferenc ismert szaktársunk a VII., Kertész-utca 32. sz. alatt egy több termekből álló csinos berendezésű vendéglőt nyitott, melyet jó konyhája és általaival máris szép lendületbe hozott.

Családi örök *Glück Imrét*, a csapi vasúti vendéglő főpincérét derék neje, egy csinos kis leány-babával ajándékozta meg.

Totzer Ferenc, szegedi előnyösen ismert vendéglős szaktársunk, kedves neje egy derék leánykával ajándékozta meg. Az új homleány Katica nevet nyert a keresztelésben.

Rácz Mihály szaktársunk a VIII., Alföld-utca 3/a sz. alatti vendéglőt a m. hó elejéig vette át.

Nagykárolyban a »Központi« fogadót *Havas testvérek* szaktársaink egész ujan renoválták és rendezték és azt újból ünnepesen e hó 26-án nyitották meg.

Lipárt Pál a VIII., Rákóczi-tér 11. sz. alatti jóhírnevű vendéglőt e hó 10-én átvette.

Figyelemzés. A »Magyar Giszühöl« (Borpatáki borviz) nincs bent a Fekete Mór-féle borviz-kartéiban. Rendeljük és fogyasszuk az ásványvizet királyát, a kitűnő magyar Giszühöl!

Orbán Ferenc volt Szondy-utcai vendéglős szaktársunk szeptember 1-én átvette a IV., Régiosta-utca 9. szám alatti »Aranykéz« fogadó vendéglőjét. Jó konyhája és borai biztosítják üzlete jömenetét.

Krajcár József megvette Koch Tamás szaktársunk Telek-utca 2. sz. alatti jóhírnevű üzletét.

Helyváltozások. — Nyiregyháza-n a Korona fogadó szobafőp. állását *Unterberger László* tölti be. Munkácsen a Csillag fogadó kávéháza főp. állását *Pálintás József* töltötte be. *Korbadics Antal* Szatmáron az Európa kávéház főp. állását töltötte be. *Hönig Sándor* u itt a Nemzeti kávéház főp. teendőit tejesíti. *Jurassics Imre* Tordán az Othon kávéház főp. állását elfoglalta. Szegeden a Kovács kávéház főp. állását *Spitz József* töltötte be. *Witescz Rezső* Debrecenben a Központi fogadóban éth állást foglalt. *Ehrenwald Géza* az alsóbümbi Nemzeti fogadó főp. állását tölti be. *Kubik Viktor* a temeskubini Sólómy fogadó főp. állását foglalta el. *Crevenkócsy Vladiszláv* Szerecsenen a vasúti vendéglő 1. II. oszt. éttérmi főp. állását töltötte be. Zomborban a Vadászúrt szállóiban *Horváth József* főp. mellett mint éth. *Flandorfer János* és *Tenkő János* működnek. A kávéházban *Mangliár Endre* főp. mellett a segédp. teendőket *Stera Sándor* és *Mihály Dániel* teljesítik. A szobafőp. állást *Beinhauer Ede* tölti be, mg a főszakécsi teendőket *Pfund Márton* látja el. Miskolcon a Kepes nagyfogadós sorsároknak főp. állását *Szentmiklósi Gábor* foglalta el. Mellette mint éth. *Banay József* működik. Nagykarolyban a Magyar király fogadó főp. állását *Kirchner Antal* és Szatmár-n a Károlyi fogadó főp. állását *Szibó Antal* töltik be. Pápán a Hungária kávéházban *Kankovszky Rezső* tekeőri és *Vados János* Elite kávéház főp. állását *Vára G. és U.* az éjjeli főp. állást *Fatalin Elek* töltik be. A Hungária éttérmi és szobafőp. állását *Kautsky Mihály* foglalta el. U. itt *Gyurász János* m. éth. nyert alkalmazást. Az Orozsián fogadó főp. állását *Kiss József* foglalta el. Közégen az Elite kávéházban *Nagy Kálmán* n. r. fizeptől, és *Kapu Vilmos* m. segédp. nyertek alkalmazást. Szász Mihály Léván a Központi kávéház főp. állását töltötte be. *Vukán Lajos* Balassagyarmaton a Magyar királyi fogadó kávéháza főp. állását foglalta el.

50% pénzmegtakarítás, a *Kubiesek-essenciából* készült likőrök, u. m. alsch, anizet, chartreuse, cacao, vanille, csaszárkörte, marszkinó, cognac stb. 27. éle. 1 liter 1.28. Rum 1 liter elkészít 1.28. Egyedül kaplato **KUBICSEK SÁNDORNÁL,** »Vörös kereszt« drog-ria, **GYÖR, Baross-utca 21.**

NYILVÁN-TÉR.

Eltismerő levél.

Szentelek (Va. m.)

T. *Herczog Sándor úrnak, Csáktornya.*

Sziveskedjek a Kristály szőlő géphez egy szűró zsákot posta útánvél mellé küldeni, a gép nagyon jól működik. Tisztelettel

Káhr Alajos
vendéglős

Teljes

ellátásra egy iskolású vagy leány elfogatgatiki gyermek-teleen házaszárnál. Budapest, Nefeljtis-utca 13. II. 14. G. J.

Kérem a jószívi közönségünkhöz.

Egy főnkemzet kávé, aki 8 tagú családjával a legnagyobb nyomornak néz elé, csekély segélyért fordul a jószívi szaktársához. Az elevé is hálaös köszönettel nyugtázott adomány **S. B. Rákospalota,** Pázmány-u. 31. sz. alá intézendők

E rovattal közlétekkert nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

EGYRŐL-MÁSRÓL.

Az idegenekről.

Bendegúz megáll egy készülő kávéház előtt és nézi a címet. — Ostende! — hát ez az idegen név megint mi ördögöt jelent! — Mit jelentene, azt, hogy saorodnak az idegen kávékok. Volt eddig City-országi, Szimplon-országi, Nippon-országi, Terminus-országi sat. sat. és most van Ostende-országi is, — monda társának Balambér, — és azzal tovább mentek.

Egy pohár sört!

A Bendegúz fogadó vendégzabójának új főpincér nadragót rendelt, de a szabó a nadragját túrtetetlen rövidre szabta. Amikor aztán pár nappal később beállt egy pohár söre, a főpincér elkezdte korholni a szabót, ainek közben elhozza sörét a boryerek s úgyancsak szörnyűséges sok habbal, amit látva az, indigalodva dörr n Balambéra, hogy ő se nem genárís, se nem kalamarís, hanem csak egy szerény — szabó. Mindezekre pedig Balambér ezt a megnyugtató választ adja, hogy a sok hab azért van, mert friss a sör! — Ja, mert friss a sör . . . Tudja-e főpincér, ur, kérdi a kecske hirtelen, hogy miért rövid az ön nadragja? — Mert kigyemled rövidre szabta. — Dehogy, mert friss a sörve! — monda nevetve az öleletes mester.

Hirdetmény.

A **Győri pincér-egylet** vezetősége tudatja a szakmabeli érdekeltségű, miszerint az Egylet

Ingyenes elhelyező irodáját
Arany János-utca 22. sz. alatt megnyitotta. Telefon (interurban) 378.

Az iroda elhelyez minden a szállodai, vendéglői és kávéházi szakmához tartozó férfi és női alkalmazottakat.

A rendes egyleti tagok elhelyezése ingyenes!
A nem egyleti tagok, női- és stb. segédalkalmazottak elhelyezése ugyanazon díjtalanul és csupán csak a főmunkáló irdai költségeit, — levél, távirati díj, — tartoznak megtéríteni, ugymint a r. tagok.

A „Győri pincér-egylet” tagjaitól felhívja az egész ország vendégeit, de különösen a dunántúli: Sopron, Vas, Zala, Veszprém, Komárom, stb. megyék fogadóit, vendégeit és kívánságait az **ingyenes elhelyező támogatására**. Tehát rendeléseket bárholra, illetve bárholra elfogad és azokat a legnagyobb pontos sággal eszközi.

Tadgjak: I. oszt. fő- és fizetop. 3 kor, II. oszt. étterni, kávéházi-segédek, szakács, cukrász, kávéfőző és 1-6 szállodai kapus 2 kor, III. oszt. borító, kávészegély, csapos és szállodai bérszolgá. I kor. 30 fill., beíratási díj 1 kor.

Szobeli rendelések és jelentkezések részére a **hivatalos órák d. e. 8-12-ig, d. u. 9-5-ig** tartanak **Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10-12-ig.**

Levél és sürgönyeim: **Pincér-egylet Győr.**

Dénes Miklós László József
jegyző elnök.

Szerkesztői üzenetek.

I. N. L. K.-sziget. A szaszink *saját* tagjaink részére a helyiség *hellé* való fogadásra rendszeres kapuát italmérésre engedélyt. De védekezni is lehet ellene. Kérveint kell inteni a pénzügyigazgatásához és kimutatni, hogy nincs szükség arra az új italmérésre, mert a közönség elég kicsma van. A kasznóbeli urak igitanak hmonáddt, teát, feketekávéát és hasonló italokat, de ne szaporítsák (az átvitt értelemben még csak) a kocsmák számát.

F. K. L.-vár. A gazdasági egyesület sem fő-, sem alelnök nem adhat olyan engedélyt, mert az a pénzügyigazgatóság hatáskörébe tartozik. Ha mégis ilyen engedélyről van szó, (arról tessék meggyőződni) emeljen panaszt a pénzügyigazgatóság előtt. Felelővételben a pénzügyminisztériumhoz tartozik.

Zombor. Ha a mérészköz a most éltelapított törvény követelménye szerint már a készülője által lett hitelesítette, akkor azt bemutatni ugyan lehet, de fizetni nem kell érte. Mert a törvénynek az a célja, hogy minden mérészköz ellenőrzés alatt álljon. Különböb utaljuk lapunk ma vezérközlet, abban — azt hisszük — terjedelmes tájékoztatást fog találni.

Kaposi koma, Somogyország Az az indítvány rossz helyre lett átrészalva (címezve — magyarrul). Azért t. i., mert az ott is és ezután is csak — indítvány maradt. Ugy vagyunk ezzel is, mint az osztópáni „pógar az ő eszmájával, amelynek megint leszakadt a talp-foltja és a helybeli eszmadáshoz ellvílte a foltot, hogy — igazgija meg a dögét. — Hát hol a sziszma! — térd a mesterség. — Hm, hát azt hion nem hoztam el, mer’ maj’ megint u tanálok jrian, mint a ma’ telen, ho’ nem lesz se csizma, se főt, — hát csak reperárák így meg. — Megléssa Kománk, hogy annak a fölterjesztésnek se lesz különös sorsa. Ott fog az pienni hónapokig, évekig, mint az osztópáni

eszmadiánál a javításra adott eszmák. Egyéb-iránt a legszevsebb komai tiszteletlen.

F. Gy. Gy.-fehervár. Hiába, a régi gárda mégis csak régi gárda. Itt a korrespondencia drótszárnyon, amott meg — a fiatal gárdánál — vontatóhajószzerűen intéződik. Gyors értesíté-sért szives köszönet és — köszönet! —

H. J. Zombor. Tudósítás jót, közlések tételtek, minden irányban. Údv — **M. I. N.-várad.** Azi kérdés, hogy helyesen járt-e el, amikor a ny-egyletet illető nagy kapacitásának ellent állott. Helyesen. Ha valamely dologra erőltetik, ugyszóván kettőfel fogják az embert, az a dolg bizonyára — nem jó. Könyvák jegyzék A-tól ment. — **M. F. Sz.-vár.** Teendő intézkedést köszönet. I. közlés jött. Údv! — **L. K. Torontál.** Mind a két víz a Fekete Mörfele borviz-kartell vizeiből való. Rendelőt nem tegyen. „Jó borviz”-nek ajánljuk az erdélyi borvizek gyöngyét, a magyary Giesshábit. Központi cím: Budapest, Bakács-ter 5. — **S. F. B.-esaba.** A tárgyalás hosszú, az idő rövid volt, így a terv nem sikerülhetett. Majd más alkalommal údv!

„Kepes” nagyszálloda, Miskolc.

Fogadó átvétel.

Van szerencsém hírül adni, hogy Miskolcra a **Grand szállodát** átvettem, a mai kor igényeinek megfelelően teljes újjonnan berendeztem s a legszolidabb alapon vezetem. — Kiténo könyvha és italok. Pontos kiszolgálás. Üdvözölve tel

Kepes Béla
szálloda-tulajdonos.

Vennék

kisebb községben egy főfogalmu kocsmát vagy órakerón. Szives ajánlatokat ezen címre kérek: **Németh Imre** vendéglős, Vízvár, Somogy m. 1-2

Vendéglős

ne vegyen más naptárt, mint a „Vendéglősök - Naptárát”-át, mert ebben mindent megtalál, amre szüksége van.

Erzsébet- városon

a Központi szálloda: **étterem, kávéház, vendégszobák, kert-helyiség, istállók** és egyéb hozzátartozóval — teljesen berendezés-világítási eszközökkel szem együtt azonnal kiadó. Értekezhetni a tulajdonos:

**Szentpétery
Gusztávval.**

Egy igen jófogalmu

régi nagy-kocsmá elhalálózás miatt eladó. — Bővebbet: **özv. Marschall Lajosné** vendéglősné LIPÓT, Moson m.

Üzleti rendelkezés és

„fogyasztási cikkek” bevásárlásánál elő-ízetőinek díjtalanul jár el a „Fogadó” kiadóhivatala. Budapest VIII., Rákóczi 13.

Málna-szörpöt

ajánlok vendéglősöknek, kávéosknak, erdélyi illatos **havasi málnából**, kiadósn készítve **5 kilós korbokban**, bármely állomásra, franco szállítással, 10 — korona utánvételt mellett

TARISNYÁS JÁNOS
SZAMOSUJVÁR.

Minden

szálloda kávéház és vendéglő újság-mappáit, étlap-tábláit és újveí reklám-naptárait

VIDOR A. utóda

könyvkötőnél rendel meg.

Budapest, VIII., Rökk Szilád-u-41.
Minta-példány ingyen és bérmentve.

Legalább 12 millió ember kezében

fordul meg 1910. évben a

„MAGYAR FÜRDŐKALAUZ”

vasuton, hajlkon, szállodákban, vendéglőkben, kávéházakban, fürdő-és nyaralóhelyeken, szanatóriumokban, gyógykezelőintézetek, orvosoknál, kasznóknál. Egyetváni mindent megtalálható — ezért fogadósoknak, vendéglősöknek és kávéosknak a reklám terén nem mindegyik kínálkzó kedvező alkalom ezen nagyszabásu munkában való hirdetés.

A „MAGYAR FÜRDŐKALAUZ”-ban érvényben 1910 január havában, tehát csak **egyszer** egy éven, szokatlanul dires kiadóknak, mint a „Magyar Védőegyletet” hivatalos **hözönye** jelenik meg, a hitelen igazolható **húszszegyezer** példányban ingyen és bérmentve lesz szálaléva.

Ezen hétszázott és nagy horderejű munkát egész éven át a nagyközönség millió olvaskák, — a hirdetőnek olyan előnyöket biztosít, amilyen semmiféle más reklám által nem érhet el.

A „MAGYAR FÜRDŐKALAUZ”-ban megjelent hirdetések egész éven át folyton szem előtt vannak és akaratlanul is szembeötlőnek. Ez a Busis kamatot hoz ez országos reklámot ideé elő a „MAGYAR FÜRDŐKALAUZ”-ban megjelent minden hirdetés, mert a tapasztalat beigazolta, hogy az eredmény olyan meglepően nagy volt, hogy a hirdetőök önként jöttek meg hirdetésük megkiszálatkai.

HIRDETÉSI ÁRAK:

1/2	3/4	1	1 1/2	oldt
40	45	50	55	60
A hirdetés között:	60—	65—	70—	40— kor.
A szöveg alatt:	80—	45—	25—	55—
A szöveg közötti szines mellékletlen:	70—	38—	22—	45—

Kérjük szives hirdetésük megkiszálatkai soron-kívül beküldeni, hogy a hirdetéseknek még jó helyet biztosíthassunk.

„MAGYAR FÜRDŐKALAUZ”

Telefon 173-17.

ERDŐS JÓZSEF
Budapest, VI., Eötvös-utca 36. I. 9.